

From: "Jens Oldgard" <jens.oldgard@samfunnsbedriftene.no>
Sent: Tue, 23 Jan 2024 13:52:25 +0100
To: "HK-dir Postmottak" <post@hkdir.no>
Cc: "Øivind Brevik" <oivind.brevik@samfunnsbedriftene.no>; "Barbro Noss" <barbro.noss@samfunnsbedriftene.no>
Subject: Innspill til kompetansereformutvalget
Categories: O

Til Kompetansereformutvalget

Samfunnsbedriftene takker for mulighet til å gi skriftlig innspill til Kompetansereformutvalget. Vi viser til invitasjon til å gi innspill, publisert på nettsidene til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, 4. desember 2023.

Samfunnsbedriftene (tidligere KS Bedrift) er den største arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen for kommunalt eide selskaper. Vi jobber for et nyskapende arbeidsliv og bærekraftige lokalsamfunn. Medlemsbedriftene leverer grunnleggende tjenester til innbyggere og næringsliv over hele landet. Det er oppunder 600 medlemmer i Samfunnsbedriftene i bransjer som avfall, energi, havn, brann og redning, vann og avløp, økonomi og næring, IKT, forvaltning og kompetanse, helse og omsorg, arbeidsinkludering, samferdsel og eiendom, natur og park, kultur og museum.

Et statlig fond for kompetanseutvikling i arbeidslivet

Arbeidslivets største utfordring fremover er mangel på arbeidskraft. Og det er derfor behov for at Norge bruker mer penger på utdanning og kompetanseheving for de som er i yrkeslivet. Ved å bygge mer og bredere kompetanse gjennom yrkeskarrieren vil flere kunne stå lengre i arbeid, enten hos samme arbeidsgiver eller hos en ny arbeidsgiver. Dagens arbeidsliv har en langt større endringstakt enn noen gang tidligere, og kompetanse må fornyes gjennom yrkeskarrieren. Og her ligger nettopp noe av nøkkelen til å mobilisere hele arbeidsstyrken og sikre at flest mulig står lenge i jobb før overgang til pensjonistenes rekke. I Hurdalsplattformen skriver Regjeringen at den vil vurdere å opprette et kompetansefond for å finansiere livslang læring. Samfunnsbedriftene mener at med dagens stramme arbeidsmarked er det tid for å realisere dette kompetansefondet.

Et statlig fond for kompetanseutvikling i arbeidslivet vil også være et tiltak som bidrar til at flere kan komme inn i arbeidslivet og stå lengre i arbeid. Et slikt kompetansefond vil redusere behovet for ordninger som i praksis betaler folk ut av arbeidslivet, f.eks. egne ordninger for 'slitere'. Samfunnsbedriftene foreslår at Kompetansereformutvalget utreder en eller flere modeller for et statlig fond for kompetanseutvikling i arbeidslivet slik at dette momentet fra Hurdalsplattformen kan realiseres.

Bedre formidling til yrkesfag der det er plasser og arbeidskraftsbehov

Regjeringens utsynsmelding fra mars 2023 sendte sterke og positive signaler om satsing på sterkere samarbeid med partene i arbeidslivet for å vurdere endringer i videregående opplæring slik at man bedre kan møte arbeidslivets og samfunnets behov for kompetanse. I Samfunnsbedriftene årlige arbeidslivsundersøkelse for 2023 oppgir 44% av våre medlemsbedrifter at det er utfordrende å rekruttere riktig type arbeidskraft. Etter høyere teknisk utdannet arbeidskraft, er faglært arbeidskraft det som er mest utfordrende å rekruttere. Derfor

følger Samfunnsbedriftene med stor interesse Regjeringens satsing på fagopplæring og på å øke antall læreplasser.

For å ivareta arbeidslivets behov for kompetanse i årene fremover, er det behov for en bred palett av fagbrev. Det er sentralt at fylkeskommunene stimuleres til å tilby flere valgmuligheter i større regioner til unge skal velge utdanning. Vi opplever at det er vilje både blant politikere og i utdanningssystemet til å finne løsninger som passer arbeidslivet. Men det gjenstår fortsatt utfordringer med å fylle 'smale' linjer med få plasser, selv om det er behov for slik arbeidskraft. Ny teknologi og muligheter for fjernundervisning betyr at unge bør ha tilgang på valgmuligheter i større geografiske områder. Fylkeskommunene må derfor satse sterkere på formidling at utdanningstilbudet. I tillegg er det viktig med læreplassgarantier og å øke læreplassenes attraktivitet i bransjer hvor det er behov for faglært arbeidskraft.

Styrking av rådgiverrollen i ungdomsskolen

Utdannings- og yrkesrådgiving på ungdomstrinnet er viktig og i mange tilfeller avgjørende for unge som skal velge utdanningsretning. Det synes som det er behov for utvikling av rådgiverrollen i ungdomsskolen, slik at tilbudet blir mer strukturert og forutsigbart. Dette er en rolle som utføres av en enkelt person ved hver skole, og hvor det finnes mindre støtte enn for andre yrkesfunksjoner i skolen. Samfunnsbedriftene mener at utdannings- og yrkesrådgiving på ungdomstrinnet må styrkes, og gis bedre verktøy i form av for eksempel standarder, sertifisering og rekrutteringsstøtte.

Med vennlig hilsen

Jens Oldgard

Politisk rådgiver

+47 482 69 408 | jens.oldgard@samfunnsbedriftene.no

Haakon VIIs gate 9, Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
samfunnsbedriftene.no | [Facebook](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#)

Hvem er Samfunnsbedriftene?

Se vår [digitale brosjyre](#)!